MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tal-11 ta' Marzu, 2003

Citazzjoni Numru. 1314/2000/2

Maria mart Agostino Zammit f'isimha u bhala kuratrici *ad litem* ta' binha minuri Roderick b'digriet tal-Qorti ta' l-1 ta' Novembru 2000

vs

Agostino Zammit

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici a fol. 1 tal-process;

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol 3 tal-process;

Rat il-lista ta' xhieda u d-dokumenti esebiti a fol 4 sa 12 tal-process;

Rat li l-konvenut ghalkemm notifikat bic-citazzjoni attrici u bl-avviz tas-smiegh fit-22 ta' Novembru 2000 (a tergo ta' fol 17 tal-process) baqa' ma prezenta l-ebda nota ta' eccezzjonijiet u ghalhekk huwa kontumaci.

Rat ir-rikors tal-konvenut tas-27 ta' Frar 2001 (fol 21 tal-process) fejn fiha talab li jigi akkordat zmien biex jipprezenta l-eccezzjonijiet tieghu, u d-digriet tal-Qorti tal-21 ta' Marzu 2001 fejn ordnat in-notifika lill-kontro-parti b'jumejn zmien ghar-risposta.

Rat ir-risposta tal-attrici tal-24 ta' Mejju 2001 (fol 24).

Rat il-verbali tat-28 ta' Jannar 2003 fejn din il-Qorti kif prezentament ippressjeduta halliet il-kawza ghat-trattazzjoni dwar ir-rikors tal-gustifikazzjoni tal-kontumacja u tad-19 ta' Frar 2003 fejn dehru d-difensuri tal-partijiet u peress li Dr Daniela Chetcuti ghall-konvenut infurmat lill-Qorti li hija kitbet lill-istess diversi drabi imma dan baqa' ma kkomunikax maghha, l-kawza giet differita ghas-sentenza dwar il-gustifikazzjoni tal-kontumacja ghall-11 ta' Marzu 2003.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. <u>KONSIDERAZZJONIJIET</u>

<u>A. LIGI U GURISPRUDENZA</u>

Illi d-decizjoni *de quo* titratta dwar talba sabiex il-konvenut jiggustifika l-kontumacja tieghu skond rikors prezentat minnu fis-27 ta' Frar 2001, fejn qed jghid li huwa ma rrispondiex ghac-citazzjoni kemm ghaliex kien ghaddej minn problemi familjari u kif ukoll ghaliex ma fehemx l-import tad-dokument u li kellu jghaddih lill-avukat tieghu sabiex jirrispondi fit-terminu moghti mill-ligi.

Illi f'din il-procedura jidher car ghalhekk li l-konvenut mill-kontenut tar-rikors mhux qed jikkontesta l-validita` tan-

notifika, anzi qed jaccetta li huwa gie debitament notifikat, pero` ghall-finijiet procedurali ma teskludiex, illi l-konvenut jista' jiggustifika l-kontumacja tieghu, jekk ikollu raguni tajba. Kieku kull darba li jigi ppruvat li saret notifika skond l-istess artikolu, kellu jigi prekluz mill-purgazzjoni tal-kontumacja, kienet tmur ghal kollox inutili w ozzjuza d-disposizzjoni tal-**artikolu 158 (10) tal-Kap 16** illi tippermetti lill-konvenut juri lill-Qorti li kellu raguni tajba (*reasonable cause*) ghan-nuqqas tieghu. **("Paul Grixti vs Direttur tax-Xoghlijiet Pubblici"** - A.C. 12 ta' Dicembru 1995**).**

Illi l-istat tal-kontumacja huwa bbazat fuq il-presuppost illi l-konvenut bin-nuqqas tieghu wera kontumelja u dispett ghas-sejha tal-Qorti meta huwa gie konvenut bic-citazzjoni u hija din id-disubidjenza li l-ligi trid tippunixxi in kwantu kontumacja bhal dik hija element ta' disordni socjali. **("Joseph Vella proprio et noe vs John Vella"** - A. K. 21 ta' Mejju 1993).

Illi pero` sabiex tigi gustifikata l-kontumacja, trid tkun gusta kawza **("Paul Grixti vs Direttur tax-Xoghlijiet Pubblici")**; u tali kawza gusta trid tikkonsisti fl-impediment legittimu (XXXVIII.i.393); biex ikun legittimu tali impediment irid ikun indipendenti mill-volonta' tal-kontumaci (XLII.i. 811; XXIX.i.1581), b'dan ghalhekk li l-konkluzjoni logika ta' dawn il-principji huwa illi "*f'materja ta' purgazzjoni tal-kontumacja gie dejjem ritenut li m'ghandux ikun hemm negligenza jew htija tal-parti, ghaliex allura minflok il-prova tal-kawza gusta jkun hemm il-"culpa" u f'dak il-kaz il-persuna ma tkun tista' tilmenta minn xejn ghaliex "qui culpa sua damnum sentit non videtur damnum sentire*" (**"Carmelo Bugeja vs Mary xebba Farrugia"** A.C. 16 ta' Frar 1996.).

Illi pero` xorta l-Qorti tqis il-kontumacja bhala mizura ta' natura punittiva necessarja sabiex tassigura rispett lejn l-atti emessi mill-Qorti, pero` minhabba s-sanzzjonijiet spiss irriversibbli li timporta, r-rigorozita` tal-procedura ghandha tigi applikata u nterprettata b'mod ristrettiv. (**"Emanuela Gerada et vs Joseph Abela et"** - A.C. 17 ta' Marzu 1997).

Illi ghalhekk in vista tal-principju fondamentali *audi alteram partem* il-Qorti ghandha obbligu li la darba jidher il-konvenut, tara jekk ghandux ragunijiet gusti sabiex jiggustifika l-kontumacja tieghu, u dan huwa msahhah b'dak li jipprovdi l-**artikolu 158 (10)** kif emendat bl-Att. XXIV tal-1995, fejn il-Qorti tiddikjara li l-istess konvenut li huwa kontumaci biss jekk *"kemm-il darba ma jipprovax ghas-sodisfazzjon tal-Qorti raguni tajba 'il ghala jkun naqas li jipprezenta l-istess nota ta' eccezzjonijiet".* Pero` l-presenza tal-konvenut fil-proceduri wahedha, bla raguni valida ta' gustifikazzjoni ta' kontumacja ma jfissirx li hija bizzejjed sabiex jinghata l-opportunita' jipprezenta l-eccezzjonijiet tieghu, ghaliex allura *"l-istitut tal-kontumacja jigi dilwit sal-punt li jigi rez kompletament bla effikacja u inopperattiv kull fejn il-konvenut jaghzel li jidher fl-ewwel seduta………Din l-interprettazzjoni hi wahda li tmur kontra mhux biss kontra l-ittra u l-ispirtu tal-ligi, imma ukoll kontra kull sens ta' giustizzja procedurali kif espressa fil-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili….."* **("Joseph Aquilina et vs Lino Debono" -** A.C. 7 ta' Ottubru 1997**).**

Illi applikati dawn il-principji ghall-kaz *de quo* jirrizulta li l-konvenut ma gab ebda prova kwalunkwe sabiex jipprova l-allegazzjonijiet tieghu u dan apparti l-fatt li l-allegazzjonijiet tieghu hemm kontenuti mehudin kif prezentati lanqas iwasslu sabiex din il-Qorti tasal biex tilqa' t-talbiet tar-rikorrenti l-konvenut, anzi jidher li l-konvenut kien negligenti sew fl-agir tieghu meta huwa rcieva l-atti ta' din il-Qorti.

Illi ghalhekk it-talba tar-rikorrenti kif proposta fir-rikors tieghu tas-27 ta' Frar 2001 ghandha tigi michuda.

<u>III. KONKLUZJONI.</u>

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi filwaqt li tilqa' r-risposta tal-attrici ghall-istess rikors, tali risposta datata 24 ta' Mejju 2001, **tichad it-talba tar-rikorrenti konvenut Agostino Zammit**

sabiex jiggustifika l-kontumacja tieghu abbazi tar-rikors tieghu tas-27 ta' Frar 2001, u dan *stante* li l-istess konvenut ma rnexxielux jiggustifika l-kontumacja tieghu.

Bl-ispejjez kollha ta' din id-decizjoni a karigu tal-istess konvenut.

Moqrija.

--------------------------------TMIEM--------------------------------